

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 10. in 25. vsakega meseca, če je
:: tisti dan praznik pa en dan prej. ::

Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina
za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko 3 K.

Dopise sprejema urednik, naročnino in
:: oznanila pa tiskarna J. Krajec nasl. ::

Hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Minulo je že 21 let, odkar smo se slovenski katoličani prvič zbrali, da javno manifestiramo svojo versko zavest. V dneh 29., 30. in 31. avgusta leta 1892 se je vršil prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani, ki je položil temelj organizaciji katoliških društev, katera so se tekom zadnjih dveh desetletij tako lepo razvila. S tem shodom se je vzbudilo novo življenje v Slovencih, življenje, ki je rodilo obilo lepih sadov v slovstvu, v narodnem gospodarstvu in politiki.

Treba pa je bilo vse delavce na kulturnem polju zopet združiti k skupnemu prevdanku, da se domenijo o enotnem postopanju v posameznih vprašanjih. In to se je zgodilo na drugem slovenskem katoliškem shodu, ki se je vršil v Ljubljani od 10. do 12. septembra l. 1900. Ta shod je izdelal in določil natančen in jasen program za vse naše javno in društveno življenje. Pridno se je delalo na polju organizacije in prosvete. Osnovala so se izobraževalna, gospodarska in politična društva na podlagi katoliškega programa po vseh slovenskih pokrajinah.

Da se to delovanje zopet poživlji in da dobi javno življenje katoliških Slovencev določen pravec za bodoče boje, so se pa pojavljale kmalu želje, da se snide tretji slovenski katoliški shod. In res, v dneh 26., 27. in 28. avg. leta 1906 se je vršil tretji slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Letos pomladi na veliko soboto pa je izdal poseben pripravljalni odbor oklic na katoliške Slovence in Hrvate za četrti katoliški shod v Ljubljani. V znamenju križa nas vabi na ta shod. Letos obhaja katoliška Cerkev slovesni jubilej svoje zmage nad poganstvom tudi v javnem življenju. V znamenju križa je l. 312. premagal cesar Konstantin Vel. zastopnika poganstva cesarja Maksencija. Znamenje sv. križa, vera naša, je pa tudi edino poročilo prave blaginje, zato veljajo tudi našemu narodu tiste besede, ki jih je zrl Konstantin plameneče na nebu pod znamenjem sv. križa: V tem znamenju boš zmagal! Tako oklic!

Nov čas, nove nevarnosti za versko in pravno življenje. Na te nevarnosti treba opozoriti, versko zavest treba iznova okrepiti in poživiti. In to se najbolje zgodi na katoliških shodih. Zato pa bodi sedanjí slovensko-hrvaški katoliški shod, ki se vrši od 24. do 27. avgusta t. l. v Ljubljani, javna manifestacija naše verske zavesti. Pokažimo moško, da ne pustimo nikdar in nikomur blatiti naših svetinj. Povabljeni so na ta shod tudi Hrvati. Slovenci in Hrvati smo združeni po krvi in jeziku, združeni pa tudi po veri, saj smo eminentno katoliški narod. Zakaj ne bi torej skupno javno in slovesno izpovedali, kaj smo in kakšni hočemo biti.

Kdaj smemo pričakovati največ božjega blagoslova na svoje delo? Ali ne takrat če mu prinesemo dar, ki je njega najbolj vreden? In to je sv. maša. S sv. mašo in posvetitvijo

Brezmadežni se je pričel ta četrti hrvaško-slovenski katoliški shod. Brezmadežna pa je tista, ki je strla kači glavo, velika zmagovalka v bojih z močmi teme. V njeno varstvo so torej izročeni sklepi katoliškega shoda. Zato smemo z veseljem upanjem zreti v bodočnost.

Naš slovenski narod in združen z njim tudi sosednji hrvaški narod ostal bo pravno zdrav, dokler bo hodil po potih začrtanih mu na katoliških shodih. Četrti hrvaško-katoliški shod pa bodi nekaj mejnik za oba naroda, pri katerem naj se prične novo življenje na umskem, gospodarskem, političnem in socialnem polju, katerega temelj bodi — vera.

Poslanec Jarc in „Dolenjske Novice“ razkrinkane.

Novomeškemu „krščanskemu“ županu g. Karolu Rosmannu se je zahotelo sklicati javen shod za torek, dne 19. avg. t. l. ob 6. uri popoldne v mestni dvorani. Vstop na ta shod je bil dovoljen vsem novomeškim p. n. gg. davkoplačevalcem, kakor tudi vsem drugim p. n. gg. novomeškim prebivalcem moškega in ženskega spola brez razlike političnega prepričanja. Dnevni red shoda pa je bil:

1) Razgovor o poročilu državnega in deželnega poslanca Evgena Jarca na shodu obrtnikov dne 4. avg. 1913 v „Rokodel. domu“.

2) Pojasnilo o vedoma neresničnih poročilih „Dolenjskih Novic“ tikajočih se javnega shoda dne 27. julija in shoda obrtnikov dne 4. avgusta v „Rokodelskem domu“ kakor tudi o drugih poročilih o delovanju mestnega občinskega odbora.

3) Posamezni nasveti in interpelacije.

Prvi pogled na to vabilo in reklama v „Slov. Narodu“ na ta javni shod bi dala pričakovati, da bomo čuli o groznih zločestvih, ki sta jih učinila poslanec Jarc in „Dolenjske Novice“. Pa kaj je bilo? O vsem tem nič, čuli smo samo par običajnih liberalnih zabavljic, ki se jih sliši in bere vsak dan, večkratno vprašanje: „Ali je to krščansko?“ par vedoma neresničnih pojasnil in „živahnih“ živio-klicev in konec je bil vsega rumeljna.

A pogledjmo malo bliže, kako se je vse to vršilo.

Ko se je zbralo 108 oseb v mestni dvorani, otvoril točno 10 minut pred pol sedmo uro g. župan Rosmann javen shod, pozdravi udeležence in pove, čemu je sklical shod. Za predsednika se izvoli g. podžupan VI. Vojska. Ker se pa ta sam ne smatra vrednega te časti, „resno“ predlaga za predsednika klerikalnega pekovskega mojstra g. Kastelica. Seveda ne prodre s svojim predlogom, zato mora sam obdržati težko predsedniškovo breme. Besedo podeli sedaj g. Rosmannu.

G. župan najprej z obžalovanjem (verjamemo) naznaní, da poslanca Jarca ne bo na ta shod, dasi je bil specijelno vabljen, ter prebere njegovo tozadevno pismo:

je dal blaga za novo obleko, Godcu mora priti nove srebrne gumbe k telovniku in že odnekad naklonjena Zavodnica mu je prinesla črno svilo za novo oblačilo. A s tem ni nič. Vse te lepe reči sicer niso šle pot „vsega zemljskega“, pač pa v mesto k židu v zastavo, zakaj lakota in beda sta bili le prehudi. — Čas pa, ko ima vse to oddati, je vedno bliže in slaba vest ne da pokoja.

Lastna beda mu ne dela še toliko nemira, toda sramota, če pride vse to na dan.

S par kronicami, ki jih je dobil za „izročeno blago“, je komaj zadostil najpotrebnejšim potrebam, in kar mu je ostalo, zato mu je usilil nek potnik osmi del turške srečke. Brezvestna lahkomišljenost, metati tako denar skozi okno, če človek sam nima kaj jesti!

Tako premišljuje in premišljuje, da mu hoče skoro glava počiti, in ko postane v sobi tiho, da se ne čuje drugega nego kruljenje lačnega želodca, padejo ubogemu krojaču od truda in obupa oči skupaj in — zaspi.

Naenkrat začne nekam čudno ropotati, vrata se odpró sama od sebe in pred krojačem stoji suh možiček, oblečen popolnoma v črno, z rdečo ovratnico in črno kozjo brado. „Ti si torej Mahorski krojač, kaj ne?“ zagodrnja možiček nad njim. Ves prestrašen zamore Sukanec komaj odgovoriti, da je. A

Gospodu Karlu Rozmannu, županu

Novomesto.

Potrjujem prejem vabila na jutrišnji shod, ki se ga ne udeležim iz dveh jako enostavnih razlogov. Dnevni red shoda je namreč, kolikor se tiče 2. točke, tako izživalec, da je zame kot pristaša S. L. S. aktivna udeležba izključena. To potrjujejo tudi razni komentariji po liberalnem časopisju. Povrh tega ste pa odprli na shod pot elementom, ki jim je vprašanje obrtno-nadaželvalne šole deveta briga, ki bi si pa radi privoščili „špas“ z mojo osebo. Moral bi biti političen otročaj, ko bi na tak lim nasedel.

Spoštovanjem

Evgen Jarc, drž. poslanec.

Ko župan prebere pismo, je vse tiho, nihče se ne oglasi (samo „Narodov“ dopisnik je čul medklic: „Aha, se nas zopet boji!“ kakor je čul sploh še več drugih medklicev — seveda le sam, drugi ne), vse je nekam poparjeno. Na tak hud poper ni bil nihče pripravljen.

Mučen molk pretrga govornik z nadaljevanjem svojega govora. Spravi se prav po krščansko na poslanca Jarca, na našega urednika Supina in na kanonika Žlogarja, zakaj niso prišli poslušat Njega. Hudo mu je najbrže bilo, da mu je bil ves „špas“ tako močno „poferdirban“, ki si ga je mislil s temi osebami. Zato pa preide k prvi točki dnevnega reda.

V roke vzame „Dolenjske Novice“, ki jih on principiarno nikdar ne čita, in bere iz njih nekatere odstavke, najprej o obrtni šoli. Misli bi kdo, da bo čul kaj novega; a o vsem tem nič, pove le to, kar je bilo v „Dol. Novicah“. Obregne se seveda najprej ob njemu najljubši predmet — veronank. Potem pa pribije eno debelo neresnico iz „Dol. Novic“, namreč to, da je novomeški občinski odbor letos določil 50 K manj kakor lani za obrtno šolo. Ne, zakliče, to je laž, ampak dovolil je 50 K več!

Predragi župane dobro ste jih potegnili svoje verne poslušavce! Vi dobro veste, da je mestna hranilnica dala od čistega dobička iz l. 1911 mestni občini za prosto porabo obrtno nadaželvalni šoli za učila 300 K. Teh 300 K je dobila obrtna šola, a ne od občine marveč od hranilnice, ki jih je izročila občini. Ako hočemo biti torej resnični, moramo reči, da letos občina sploh ni ničesar dala za obrtno šolo, niti vinarja ne, ampak samo hranilnica. Lani je dala občina 250 K, hranilnica pa 100 K, letos pa občina nič, hranilnica pa 300 K. Od kod pa pride večina denarja v mestno hranilnico tudi dobro veste! Kje je torej laž, pri vas ali pri nas?

Govornik ve tudi povedati o kandijski hranilnici, da ni še nikdar slišal kak človek, da bi bila dala kako podporo. Nam in tudi g. županu Rosmannu pa je dobro znano, da je kandijska posojilnica že več let dala tudi za obrtno šolo podporo in ako smo prav informirani, ima tudi za letos določeno gotovo svoto za podporo obrtni šoli, samo nihče je ne dvigne.

možiček mu kar dosti ne pusti do besede.

„Neko naročilo imam zate“, nadaljuje možiček, „danes o polnoči potrebujem fino kmečko obleko za ples. Ako jo do tedaj izvriš, dobiš tisoč kron v zlatu.“ In pri tem zarozlija z denarjem v žepu.

„Ali boš napravil?“

Našega krojača oblije mrzel polt po hrbtu in ves v strahu ogleduje novega naročnika. Pri tem opazi, da ta gosposki človek vlači eno nogo za seboj. Vendar se ojunaci in pravi:

„Naredim že, dasi je čas jako kratko odmerjen. Toda manjka mi ne le blaga in podlage, marveč kar je najbolj neumno za krojača, pošel mi je celo sukanec. Tako hudo sem zasel v revščino!“

Nato reče črnooblečeni gospod: „To bodi moja skrb, samo povej, ali hočeš napraviti ali ne.“ In že seže z roko skozi okno in črna roka mu da nek zavitek. In ko ga razvije, je bilo notri vse, kar bi potreboval krojač. Pri tem porožlja kozjebralec zopet s svojimi zlati v žepu.

Stari Sukanec se ne more več ustavljati, vso svojo bedo vidi zopet pred seboj, zato obljubi, da napravi obleko do polnoči.

„Prav“, odvrne možiček, „a da bo stvar popolnoma v redu in ne bo potem kakega

Kje je torej zopet neresnica? V oči bodejo govornika tudi velikanske remuneracije, ki jih plačuje kandijska posojilnica svojim odbornikom. No, g. župan, le potolaženi bodite, stvar ni tako huda, kakor si jo predstavljate in kakor jo drugim slikate, od teh remuneracij še ni nobeden odbornik obogatel, dasi je morda že leta in leta pri posojilnici, in tudi nobeden ne bo.

Nadalje pravi in dokazuje govornik, da ni sovražen frančiškanom. Prav, mi nimamo nič proti temu, samo verjamemo pa bolj težko, ker imamo premalo dokazov v rokah.

Župan napade tudi novomeške uradnike, ki ne trobijo z njim v en rog. Ti uradniki so nevedni, popolnoma nesposobni in so samo zato pristaši S. L. S., ker bi drugače nikdar ne avanzirali vsled svoje nesposobnosti, da ti uradniki se ženijo samo zato, da živijo od svojih žen! Ste li že čuli kaj podobnega? Ne, takih nesramnosti pa še ne! Ali je to krščansko?

V „Dol. Novicah“ stoji tudi zapisano, da ne bo nič hudega iz tega, če župan toži g. vladnega kom. Golio. „Seveda ne bo nič hudega!“ vpije govornik, „saj dandanes je vse mogoče, mogoče tudi, da bom jaz kaznovan!“ No, g. župane, prelepega spričevala ne dajete s tem novomeškim sodnikom. Po vašem mnenju oproščajo krivce, kaznujejo pa nedolžne.

Končno preide govornik še na zadnjo točko Jarčevega govora o „izgubljenih“ delnicah Dolenjske železnice in stavi predlog, naj deželni odbor oz. zbor dovoli, da se naše (novomeške) delnice izplačajo ali pokupijo iz garancijskega fonda oz. da dež. odbor pri vladi ukrene korake, da se tistih 16.000 K, ki so za upravo določene, polagoma za nakup naših delnic uporabi. G. Rosman, vi dobro veste, kako stoji stvar in da S. L. S. ni pri tem nič zakrivila, veste pa tudi dobro, da deželni zbor skoro gotovo ne bo nikdar sklenil, naj se porabi garancijski fond za nakup delnic, ker ni bil ustanovljen zato ta fond in ker bi večina kranjskih davkoplačevalcev ne bila za to. Še večja nesmisel pa je, da bi se za tistih 16.000 K, ki so na novo določene za upravo vsako leto, pokupile delnice. Tega, da bi bile pokupljene vse tiste akcije, ki niso v državnih rokah, pač nihče ne bi dočakal, magari če je sedaj tudi šele 5 let star. A seveda, ljudem je treba malo peska v oči, da se potem lažje udari po nasprotniku!

Druga točka dnevnega reda se črta in to radi tega, ker ni na shod na Jarca, ne kanonika Žlogarja in ne vikarja Supina, s katerimi bi g. župan rad enkrat na kratko obračunal. „Nenavzoče nočem napadati“, tako po krščansko konča govornik, seveda potem, ko je že prav pošteno ob nje obregnil.

K stvari se ne oglasi nihče več — zakaj za novomeške naprednjake je On — Roma locuta. Le dr. Schegula še omeni, da je pri strankah tako, če reče ena, da je to belo in ves pameten svet to ve, bo rekla druga, da je črno, in narobe. Seveda vzel je mero po svoji stranki.

prepira, mi podpiši to-le listino!“ Pomoli mu nato nek list, ki ga krojač prebere. Gori stoji, da če bo obleka točno o polnoči gotova, dobi krojač tisoč kron, če pa ne, pride naročnik po krojača samega.

Pri tem vzame čudni možiček držalo iz svojega žepa in reče: „Pozuri se in ne premišluj predolgo, saj si uren delavec, ki se skaže moža, kadar treba. Zdaj je še čas, da se rešiš. Malo pravice imam itak že do tebe. Le spomni se na žida v mestu! Podpiši torej!“

Našega krojača znova mrzaz pretrese, zakaj zdaj natančno spozna, kdo je ta kozjebralec. A ne premišlja več dolgo, marveč se hitro podpiše. Možiček pa zvije naglo papir skupaj in reče:

„Tako, to je zdaj v redu. Pomeri mi še hitro obleko, potem te ne bom več zadrževal. Šest ur imaš časa, tedaj lahko narediš, ako boš priden.“

S tresočo roko pomeri Sukanec možičku obleko in komaj je gotov, že ne vidi več kozjebralec, izginil je, za seboj pa je zapustil le zelen, smrdeč dim.

Zdaj pa urno na delo in nič premišljevanja. — Blago in podlaga sta kmalu vrezana in že začne šivati. Tako hitro ni delal svoj živ dan ne. Je pa tudi čudno, kako hitro mu gre delo izpod rok. Saj tako bo gotov že ob

LISTEK.

Sanje krojača Sukanca.

Ves potr sedí mojster Sukanec — krojač iz Mahorja — pri mizi v svoji reyni koči in vdelava novo krpo v stare irhaste hlače. Hlače so last Smrekarjevega Janeza, ki je za hlapca pri Česniku. Česnik pa je lastnik koč, v kateri stanuje krojač.

Sukanec torej krpa stare hlače in premišlja. A delo mu kar ne gre izpod rok! Toda ne smemo se temu čuditi, saj v njegovi glavi je misel toliko kot čebel v panju. Osem tednov dolguje že Česniku stanarino in ravno osemkrat je bil Česnik že tu in je ne prav ljubeznjivo zahteval svoj denar; ko je bil zadnjikrat pri krojaču, je še celo trdil, da ne more več čakati kakor kvečjemu še en teden, potem ga pa vrže na cesto. Da, da, Česnik ne razume preveč šale!

Dela je tudi zelo malo, zlasti še, odkar se je v kraju naselil drug krojač. K temu ljudje kar derejo, ker je baje v mestu študiral na krojaškem vsenčilšču. Teh par naročil, ki jih je dobil Sukanec iz usmiljenja, mu pa še posebno obtežuje vest. Novak mu

S tem je bil končan ta klaverni shod, razkrinkane pa laži poslanca Jarca in „Dol. Novic“. Gospod župan: „Živijo!“

Gospodarstvo.

Kaj bo s kmetijskimi posli in delavci?

Naše delavske in poselske razmere postajajo neznosne. To čutimo na kmetih vsi, od največjega doli do malega posestnika. Vse toži in tarna in toži od leta do leta bolj na glas.

Naše ljudstvo se čimdalje bolj izseluje. Vsak, kdor čuti v sebi posebno moč za delo, zapušča dom in gre v tuje kraje po zaslužku. Iz celih vasi odhajajo fantje in dekleta za negotivnim kruhom v druge dežele, najraje v Ameriko. Mladina, ki je komaj odrasla ljudski šoli, zapušča rodno zemljo in se izseluje ven iz domačega kraja. In to se godi trumoma, tako da odide iz posameznih vasi do malega vsa mladina, ki šteje 16 let, tedaj v starosti, ko je postala ravno godna za delo. Strahom zre kmetija na to početje, ne da bi mogla kaj storiti proti izgubljanju najboljših svojih močij.

Da se izseljevanje v Ameriko prijema naše mladine kakor nalezljiva bolezen, zato imamo dosti vzrokov, ki se kažejo čim dalje močnejše. Koliko krije so v zadnjem času slabe letine po naših vinskih krajih. Letošnja poseba je marsikaterga poglala proč z domače grude. Največja krivda naraščajočega izseljevanja so pa seveda mamljive besede naših rojakov, ki se z Ameriko bolj pohvalijo kakor so se mogli doma. Ko bi ne prihajala iz Amerike tako ugodna poročila in vabila, gotovo bi se ne podajalo naše ljudstvo tako lahkodušno na to nevarno pot. Mnogo ljudi izvajajo v Ameriko tudi naši agenti. V Ljubljani je blizu kolodvora cela naselbina agentov, ki živijo od izseljevanja. Kar ne store pisarne po svojih agentih, to se popolnjuje z inserati po slovenskih listih. Tudi ljudska šola ni pri tem delu brez pomena. Dasi se otroci opozarjajo z ene strani na nevarnosti Amerike, se po drugi strani nehoti seznanjajo potom nazornega nauka s tujimi kraji, mesti itd. Namesto da bi po stenah visele slike iz domače narave in iz kmetijske življenja, se obešajo morske pokrajine, parniki v vsej svoji podrobnosti itd., kar vse vzbuja že v mladih srcih nekako teženje in hrepenenje po neznanih krajih, zlasti Ameriki, o kateri ve staro in mlado toliko pripovedovati. Veliko krivo je pa tudi to, da se komaj odraslim fantom tako lahko izdajajo potrebni potni listi.

Vzrokov je tedaj dovolj, da se naše ljudstvo tako rado odpravlja v Ameriko. Vprašanje je le, ali je prav, da to izseljevanje tako mirno gledamo, ali je prav, da spričo velikanske škode, ki jo trpi naša kmetija, nič ne storimo proti temu, in ali je prav, da se to zapuščanje domače zemlje pospešuje tudi s tem, da mladoletni fantje in dekleta, ki so komaj dostali ljudskošolski pouk, dobe potne liste v roke.

Naša kmetija se danes bori za svoj obstanek zaradi pomanjkanja delavnih sil. Namesto da napreduje in da pomaga preživljati naraščajoče prebivalstvo, propada in nazaduje. Ali je prav, da se spričo tega žalostnega dejstva nič ne stori proti naraščajočemu izseljevanju, ki ga zlasti težko občutimo po naših dolenskih krajih.

Če se res nič drugega ne da storiti, naj se saj to zabrani, da bi se izseljevali fantje, ki niso še polnoletni, ki niso še vojaščine prosti in za življenje dosti razsodni. Saj to naj se zabrani! Kajti če bomo mirno gledali, kako nas mladina zapušča, potem bomo sami krivi, da se naša mladina po tujem izgublja, doma pa kmetija propada in hira zaradi pomanjkanja poslov in delavcev. —r—

enajstih. In v mislih že vidi lepe zlate kebrčke na mizi. Moj Bog! Vsa beda je pri kraju! Zastavljene reči takoj vzame nazaj in izvrši dana naročila. Potem si napravi čedno delavnico in si najame pomočnika. Potem naj pa novi tekmeč kar zapre svojo revščino.

Ko tako šiva, da mu šivanka skoro kar žari v rokah, potrka nekdo na vrata in takoj nato vstopi Novak.

„No, Sukanec, kaj je pa z mojo obleko, zdaj bi jo pa že rad?“

„Da, da“, odvrne krojač, „le do jutri počakaj, potem jo dobiš gotovo. Toda sedaj imam pa neko jako nujno naročilo. Le malo potrpi!“

A Novak se ne da kar tako zlepa odpraviti, ampak začne rentati in preklinjati kot kak huzar in precej časa mine, predno odide. V stolpu pa medtem odbije ura devet.

Ni Novak še deset minut zunaj, že zopet nekdo potrka in v sobo stopi Šmrekarjev Janez.

„Svoje hlače bi rad!“ zakriči ves divji. „Na ples moram, oblečem jih kar pri tebi in te, ki jih imam na sebi, pustim pri tebi, ker tudi niso več cele.“ In nič ne pomaga Sukanec, naj ga še tako odpravlja, Janez hoče svoje hlače, in da se ga iznebi, mu prišije zadnji košček nove krpe ter mu da hlače.

Hvala Bogu, ta je sedaj tudi zunaj, zdaj

Kako je zatirati črva?

Ogromna je škoda, ki jo letos napravlja črv po mnogih naših krajih. Premnogi sadeži so kakor popaljeni po tej golazni. Zlasti trpijo po napadenih mestih oves, turšica, proso, krompir, otava itd. Po mnogih kmetijah se bo prav malo pridelalo, tako zelo so napadena zemljišča. Najhujšo škodo dela črv po takih krajih, kjer je bilo dosti kebrov, tam, kjer je za kebre dobra paša in kjer se je kebre premalo uničevalo. To so kraji, ki imajo med njivami dosti mej obraščenih zlasti s hrastovim grmovjem in sploh s hrastino, kraji, kjer se nahajajo gozdi, kraj katerih se nahaja hrastina in daje kebrum najbolj priljubljeno pašo. In takih krajev je po Dolenjskem dosti, posebno tam, kjer so gričaste lege, poraščene tu in tam z gozdi. Po teh krajih je največ kebrov in največ črva. Koder pa manjka kebrum paše, tam je škoda po črvu malenkostna. Za izgled so nam lahko v tem oziru ravne lege po krškem polju, kjer ne vidiš drugega kakor same njive, same čiste njive brez poraščenih mej, brez grmovja in drevja. Le po vaseh se dobi sadno drevje, drugače pa je polje iz samih njiv.

Vse to nam bodi migljaj, da se je treba bojevati proti črvu tudi s tem, da odtegujemo kebru pašo. Če ne bo toliko paše za kebra, kakor je imamo sedaj, se tudi ta požrešna golazen ne bo mogla po naših krajih tako širiti in pomnoževati, kakor se sedaj pomnožuje. Danes se smatra kot glavno sredstvo proti kebru to, da ga pridno otrešamo in pokončujemo. Gotovo je ta boj tudi zanaprej potreben. Tudi zanaprej bo treba hrošča na ta način zatirati in tudi črva bo kazalo za brazdami bolj pridno pobirati in pokončavati kakor sedaj delamo. Ali na vsak način ga bo treba tudi s tem preganjati, da mu odvzamemo kolikor mogoče to izobilno pašo, ki jo ima po naših krajih med našimi njivami in kraj naših gozdov.

V to pa je treba, da se meje po naših njivah čistijo od hrastovega grmičevja in nepotrebnega drevja. Meja med njivami bodi čista in naj ne služi kebrum za pašo. Drugod imamo široke planjave brez poraščenih mej, zakaj bi morale pri nas biti meje polne grmovja in nepotrebnega drevja? S tem pospešujemo sami, da se hrošči tako pasejo po naših krajih.

V drugo se priporoča, da tudi kraj gozdov ne trpimo hrastine, zlasti v prisojnih legah ne kakor tudi tam ne, kjer je dosti hrošča ob kebrovih letih. Kraj gozdov naj se sadi drugo drevje, za katero ne mara, n. pr. smreke. Znano je, da se hrošč drži le ob meji gozda in da ne sili notri. Zato bi bilo čisto umestno, da bi se ob kraju gozda sadile smreke. Če tudi ne bomo imeli sami dosti koristi od take saditve, nam bodo pa naši potomci zato bolj hvaležni.

Na vsak način se je pa lotiti boja proti kebru s tem, da mu odtegujemo pašo, ki nudi po naših krajih najugodnejšo priliko, da se ta mrčes tako pomnožuje in da nam dela tako ogromno škodo po naših zemljiščih, kakor jo zopet letos opazujemo. —r—

Gospodarske drobtine.

— Krompirjeva letina je letos nenavadno lepo kazala. Že davno ni obetal krompir takega pridelka kakor letos. Veselje je bilo gledati po njivah ob času cvetja. Sedaj pa tak preobrat! Vseled vednega deževja se je začel paliti in gniti. Lotila se ga je krompirjeva plesenj, ki bo mnogo škode napravila na gomolju. Ker bo krompir gnjilobi podvržen, je paziti na to, da ga ob suhem spravimo in na suhem prostoru shranujemo.

— Neprestano deževje nam dela veliko škodo po vinogradih. Trta se je po pozebi nepričakovano lepo popravila. Vedno deževje in hladno vreme jo pa zopet kviri, jo za-

pa le glej, da boš gotov. Toliko časa že izgubljenega. In Sukanec šiva in šiva na vse pretege. Ura bije deset! Kaj, ali ima ura ta hitro? Pot mu kar curkoma lije po obrazu. Dve pičli uri, in določeni čas bo potekel! — In koliko je sedaj izgotovljenega? Hlače vse, telovnik pa šele na polovico. In zopet pride nekdo skozi vrata. Sveta Pomagavka! Zavednica je tu, ta stara klepetulja! Kaj bo šele zdaj?

„Hvaljen Jezus, Sukanec! Kako se Vam že godi? Prihajam seveda zaradi obleke. Koliko je je pa že gotove. — Kaj še nič? Moj Bog, zdaj se pa le potrudite! Pojutrišnjem jo potrebujem. Takrat bo minulo 25 let, odkar sva se vzela z mojim Jožetom. Jej, jej, kako čas beži! Le glej, da me ne pustiš na cedilu. Jaz se zanašam na tvojo besedo. Pomisli, Mica, moja najstarejša, se na dan naše srebrne poroke zaroči z Potokarjem. Saj prideš tudi ti k nam, kaj ne, te že zdaj povabim? Se boš lahko zopet enkrat pošteno najedel in napil. Le obleko mi gotovo izvrši, lepo in točno. Potem boš imel novega naročnika, Potokarja, ti ga že jaz privedem, da mu napraviš poročno obleko.“

Sukanec sedi kakor na žarečem ognju tako, da ima že nekaj predobčutek peklenškega ognja. Z velikim naporom spravi vendar

držuje v razvoju in izpostavlja še bolj napadom ene in druge bolezni. Ubogi kmet ima res težaven položaj! Da bi se vendar vreme obrnilo!

— Prošnje za sprejem v kmetijsko šolo na Grm so koleka proste. Priložiti je pa treba prošnji sledeča spričevala: 1. Rojstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti, 4. izjavo staršev ozir. varuha, da bodo plačevali stroške šolanja, 5. izpričevalo o lepem vedenju. Prošnje je vlagati na ravnateljstvo šole do 15. sept. t. l. Plačujoči učenci plačujejo po 30 K na mesec. Za sinove kranjskih posestnikov so ustanovljena prosta mesta na zavodu. Prošnje za prosta mesta, ki jih razpisuje deželni odbor, je vpsolati ob enem s prošnjo za sprejem do 15. septembra t. l.

— Razstava prašičev in perutnine v Št. Jerneju bo 16. septembra t. l. kakor vse kaže, prav dobro obiskana. Razstavilo se bo prav veliko živali in bo tudi udeležba od strani naših gospodarjev in gospodinj velika, ker vlada splošno zanimanje za to prireditve. Ker se bo na razstavi tudi lahko kupovalo plemenite živali, opozarjamo na to priliko tudi vnanje kroge z vabilom, da si pridejo ogledat razstavljene živali. Na prodaj se bodo dobila zlasti plemenita praseti in razna perutnina.

— Na kmetijski šoli na Grmu se prične novo šolsko leto z mesecem novembrom. Učenci se sprejemajo v zimsko šolo in v letno šolo. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena sinovom iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Letna šola traja eno leto od novembra do konca oktobra in je namenjena sinovom iz vinorodnih krajev. Pouk je brezplačen. Plačujoči učenci plačujejo za hrano, stanovanje, kurjavo in svečavo po 30 K na mesec. Za sinove kranjskih posestnikov se dobe prosta mesta. Prošnje za sprejem in za prosta mesta je vložiti zadnji čas do 15. septembra t. l. na ravnateljstvo šole.

— Na deželni gospodinjški šoli v Šmihelu pri Novem mestu, ki je v zvezi s kmetijsko šolo na Grmu in ki stoji pod vodstvom školskih sester De Notre Dame, se prične novo šolsko leto z mesecem oktobrom. Šola traja od oktobra do konca julija. Pouk je brezplačen. Notranje gojenke stanujejo v zavodu in plačujejo za hrano, stanovanje, kurjavo, svečavo in perilo po 30 K na mesec. Za hčere kranjskih posestnikov se dobe ustanove po 15 K na mesec. Prošnje za sprejem in za deželne ustanove je vložiti do 1. sept. t. l. na vodstvo deželne gospodinjške šole v Šmihelu p. Kandija.

Politični pregled.

Na Balkanu.

V nedeljo, dne 10. t. m. je bil sklenjen mir med balkanskimi državami in so odpisanci v Bukareštu podpisali tozadevno mirovno pogodbo. Rumunija, Srbija in Grčija so z mirovnimi določbami zelo zadovoljni, le Bulgarija ne. Tu pa vlada velika potrlost. Bulgarijo posebno boli, ker je morala Grkom odstopiti posebno zemlje v Makedoniji in najlepši kos morskega obrežja z velevažno luko Kavala. Da bi olajšali Bulgarom njihovo težavno stališče, sta jim priskočili na pomoč Avstrija in Rusija ter javno naznanili, da se bukreščanska pogodba od vevlasti pregleda in popravi. A malo je upanja, da bi Avstrija in Rusija prodrla s svojim mnenjem pri drugih velesilah. Poleg tega je Nemčija v tem boju poskusila vse, da Avstrija ne žanje na Balkanu nobenih uspehov, tudi s podpiranjem Bulgarov ne, ampak da se povsod osvoji in tako ostane še naprej igrača v nemških rokah.

Želeti pa je, da se vrne popoln mir na Balkan. Turčija hoče namreč delati nekaj zgago, a odločen nastop Rusije bi jo mogel

Zavodnico skozi vrata in jih zaklene.

„Zdaj pa naj pride, kdor hoče, jaz mu ne odprem.“ Hitro zleze na svojo mizo in dela naprej. Šivanke kar videti ni, tako mu urno teče. In dela in dela ter hiti, kar le more.

Telovnik je gotov, zdaj še suknja. V tem trenutku bije ura enajst.

„Ali je to mogoče? Saj ura kar dirja. Še eno uro! Če se dobro držim in me nihče ne moti, pojde vse še po sreči.“ V sobi je nekaj časa vse tiho. Naenkrat pa čuje pred kočo neko škorkljanje in godrnjanje in že misli, da prihaja kozjebralec ponj.

Pa to je le Češnik.

„Hej, Sukanec — jaz sem tu, prišel sem po svoj telovnik. Ravno kar prihajam iz krčme in ker sem videl še luč pri tebi, sem prišel sem. Daj mi jo kar skozi okno, ves čas iščem vrata, a jih ne morem najti.“

Toda v tem trenutku pomoli Češnik že svojo debelo glavo skozi okno.

„Zdaj sem pa izgubljen“, zastoka krojač. „Češnik je pijan kot muha! Tvoj telovnik še ni gotov, le pridi jutri zopet, ga dobiš prav gotovo!“

„Ka—aj? Še ni gotov. Ti strela grda! Na tla bi te pobil, ko bi mogel noter. Tako delaš s svojim gospodarjem? No, le počakaj!

ustrašiti in pomagati Bulgarom iz zagate. Turki, ki so zasedli Odrin, nočejo več iz njega kljub temu, da so jim vse vevlasti to nasvetovale. Enverbeg, poveljnik turških čet v Odrinu, razglša, da vpadе v kratkem v staro Bulgarijo, da se maščuje nad Bulgari. Bulgari so pa tako zdelani, da je čisto izključeno, da bi začeli zopet novo vojsko in Turke premagali. Kako se vse to še razplete, se ne ve.

Turki po zopet osvojenih krajih strašno koljejo kristjane. Turški vojaki so namreč dobili povelje, da morajo pri svojem prodiranju požigati in porušiti vse bulgarske vasi in poklati vse bulgarske prebivalce. In to povelje so natančno izvršili. Od Galipolija in Čataldže pa do stare bulgarske meje ni ostala niti ena bulgarska vas in niti en Bulgar. Turške čete so nepopisno grozovito divjale proti bulgarskim prebivalcem v Traciji, zlasti proti bulgarskim ženam in deklicam. V Odrinu so se velike množice bulgarskih beguncve zatekle pod varstvo katoliških misijonarjev in evropskih konzulov.

Za nas je balkanska vojska rodila veliko množino malih in velikih porazov, bodisi na gospodarskem, bodisi na političnem polju. Nemčija hudo obsoja našo dosedanje politiko, ker vidi, da taka politika, kot jo vodi grof Berchtold, ne more imeti nikakega uspeha, ker je interesom države naravnost nasprotna. Mi rabimo posebno sedaj po teh velikih denarnih krizah prav mnogo in dobrih kupecv za naše industrijske izdelke. To so pa v prvi vrsti balkanski Slovani, zato treba urediti trgovske zveze s Srbijo in drugimi balkanskimi državami.

Iz seje dež. odbora kranjskega dne 18. t. m. O priliki katol. shoda se sklne okrasiti deželni dvorec s cesarskimi, deželnimi in papeževimi zastavami. Udeležencem shoda se dovoli brezplačni ogled dež. dvorca, muzeja in gledališča. — Za zgradbo vodovoda za Žalno in Veliko Loko se dovoli 30 odstotni deželni prispevek. — Volitve cestnih okrajnih odborov po novem cestnem zakonu se določijo za vso deželo na 14. sept. t. l. — Določijo se tudi podpore za obrtno nadaljevalne šole.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand generalni vojni inšpektor. Kakor poročajo listi, postane naš prestolonaslednik Fran Ferdinand generalni inšpektor cele avstrijske armade. Njegova vojaška pisarna se bo od sedaj dalje imenovala „Pisarna generalnega inšpektorja celokupne armade“. Od smrti pokojnega nadvojvode Albrehta nismo imeli v Avstriji generalnega inšpektorja za celo armado.

Avstrija zviša število vojakov. Leta 1912. je bilo potrjenih v naši državi v vojak: v naši polovici 78.003 fant , na Ogrskem 57.997, deželnih brambovcv v naši polovici 20.715, ogrskih brambovcv (honyedov) 17.500; skupaj torej 174.215 mož. Število naših rekrutov se bo zmeraj višalo, tako da bo doseglo l. 1917. od državnega zbora potrjenih 220.000 fantov. Avstrijska armada bo šla tedaj leta 1917. nič manj kakor 460.000 služečih vojakov. Gospodje na Dunaju pa pravijo, da je to število premajhno in nameravajo zvišati armado še za kakih 60.000 rekrutov, tako da bo šla naša armada v miru 520 tisoč mož.

Anarhistični kongres razbit. V Parizu so anarhisti nameravali imeti večji kongres, toda njih zborovanje so jim nasprotiki razbili.

Atentat na kraljevega komisarja barona Skerleca. Iz Zagreba poročajo z dne 18. t. m. Danes se je tu izvršil atentat na kraljevega komisarja barona Skerleca. Ko je po slavnostni službi božji povodom rojstnega dne presvetlega cesarja prišel baron Skerlec iz cerkve, se je pretil skozi množico mlad človek in vstrelil na komisarja. Zadel ga je v zgornji del roke. Rana ni nevarna, izguba krvi precej huda. Občinstvo je ostalo mirno,

Jutri zjutraj ob devetih, če nimam svojega telovnika, te ustrelim. Lenuh, lenuhasti!“

In s tako silo zaloputne sedaj Češnik okno, da zlete vun vse šipe.

Sukanec ne čuje že več zadnjih besedi Češnikovih, tako mu šumi v ušesih in pleše in miglja pred očmi in že se vidi v peklenkem ognju. In šiva in šiva, da si zdi sam sebi velikanska živa šivanka.

Zdaj se mu zlomi pa še šivanka! Hitro sem drugo! Še rokava je treba v suknjo in potem gumb in potem je vse gotovo.

A nič mu ne pomaga. Neusmiljeno začne ura biti ena, dve, tri — dvanaest — in pri zadnjem udarcu strahovito zaropota po vratih, Sukanec se pa zgrudi nezavesten na tla.

„No, kaj pa je Sukanec?“ vpraša pismo-noša. „Odkdaj pa spiš sredi najlepšega dneva in to še na tleh? — Tu imam brzojavko zate, mislim, da ni nič hudega v njej.“ In zopet odide.

Stari Sukanec si zmame oči, se prime za nos in gleda po sobi — vse kot po navadi — o kakem naročilu iz pekla ne duha ne sluha. Potem odpre brzojavko, si natakne svoja velika očala na svoj rdeč nos in bere:

„Krojač Sukanec, Mahor. Srečka 135.579 danes zadela tisoč kron. Pošljite jo sem, denar sledi takoj.“ — Helcej, bankir. —p—

do demonstracij ni prišlo. Komisar je sam šel v bližnjo bolnišnico, kjer so mu izvlekli kroglico in zavezali rano. Atentator je neki 23 let stari Stefan Dolžič, ki je prišel ravnokar iz Amerike. Kakor je izjavil sam, je prišel prav nalašč zato v domovino, da umori kraljevega komisarja, pa naj bi bil že ta ali oni. Atentatorja je policija zaprla in proti njemu se je že uvedla preiskava.

Angleški predlog glede Turčije. Ker se je že od več strani namigovalo, da pride tudi turška posest v Mali Aziji do razdelitve, misli angleška vlada staviti velevlastim predlog, da se iste zavežejo pustiti turško posest nedotaknjeno. Zato pa mora turška vlada garantirati, da bo v Armeniji in v Mali Aziji uvedla potrebne reforme. Tako hoče bržkone angleška država potolažiti svoje podanike v Indiji, ki so kot mohamedanci protestirali proti oškodovanju turškega cesarstva.

Beda v Bulgariji. Največji siromaki po tej vojski so Bulgari. Vojsko so izgubili in vrh tega je prišlo v deželo na tisoče Bulgarov iz Macedonije in Tracije, odkoder so zbežali pred Srbi, Grki in Turki. Na Balkanu ni tako kakor pri nas, kjer ostane prebivalstvo kljub vojski na svojem mestu, tam vse beži pred sovražnikom v deželo, kjer še ni vojske, in tam počaka, da je vojske konec. In tako prihajajo še zdaj dan za dnem begunci od vseh strani v Bulgarijo.

Kakih sto tisoč teh nesrečnih siromakov je že v deželi, a še vedno prihajajo novi — še bolj nesrečni in siromašni. Oni ne vedo, da pridejo v vasi in mesta, kjer je beda vsled dolgotrajne vojne že tako velika. Ti ljudje — samo žene, otroci, starci in bolniki — nimajo ničesar, razen nekaj raztrgane obleke na sebi. Vse šole, katere še niso bile napolnjene z ranjenimi vojaki, so zavzeli sedaj ti reveži; vsa javna poslopja, kjer so mogli kako sobo sprazniti, služijo sedaj beguncem za prenočišča. Spi se že tudi na golih tleh; ampak kako je mogoče toliko lačnih želodcev nasititi, ko že par tednov na potu niso dobili tople hrane. Ob cestah so našli nekaj sadnega drevja — kako divjo hruško ali slivo, a po njivah so dobili tu pa tam pest žita ali strok turšice. To so jedli surovo in nesoljeno.

Mnogo beguncev so pa dohiteli oddelki turške konjenice ter vse posekali med potoma. Kosi mesa in posamezni udje teles leže sedaj ob cestah, ki vodijo proti stari bulgarski meji. Zapuščene vasi in naselbine so pa Turki zažgali. Polje je bilo že v prvi vojni opustošeno, nove setve letos še ni bilo. A kjer ni setve ni žetve.

Trakija je danes cela puščava. V vzhodni Makedoniji je pa pustola grška armada. Grška konjenica, ki je zasledovala Bulgare, je med potoma zažigala mesta in vasi, ubijala žene in otroke, katere je našla po vaseh ali na polju. Begunci pa so imeli pred seboj slaba pota, same kozje steze čez strme gore in puste planine; med potoma so trpeli glad, padali so od strahu in utrujenosti — mnogo jih je obležalo mrtvih.

V Bulgariji se nahaja dandanes okoli sto tisoč beguncev. Samo v Sofiji jih je nad deset tisoč; v Plovdivu, Stari Zagori, Jambolu, Burgasu itd. po tisoče. Nastanjeni so po šolah in zasebnih hišah; nekateri imajo tukaj svoje prijatelje in sorodnike, kateri skrbijo za došle v njihovi nesreči. Neznaten del beguncev razpolaga s skromnimi sredstvi za hrano, a večina jih je brez beliča, brez obleke in brez skorje kruha. Vzeli so seboj le to, kar so mogli naglo pobrati in kar jim ni bilo pretežko na dolgem potu. Zbolelo jih je mnogo med potovanjem in marsikateri je našel svoj grob v kakem rovu ob potu.

Dopisi.

Mirnapeč. Pri nas še vedno razsaja škariatinka. Do sedaj je letos umrlo na njej 15 oseb. Pri eni sami hiši je umrla mati in dva otroka, trije otroci so pa v bolnišnici. Mrličev smo imeli do konca julija toliko kot lani vse leto. Škariatinka je razširjena zlasti v Globinku in Biškovici. — Nek Ribničan je pri nas kradel rete in jih prodajal. Prišel je baje že v roke pravice. — Naši liberalci so seveda morali tudi počastiti Sokole ob 25letnici novomeškega Sokola. Na Velike maše dan je pobila toča na Poljanah. Uničena je vsa ajdova žetev. Nekoliko je pobila tudi po St. Jurju. Ubogi ljudje! — Pretečeno nedeljo 17. t. m. je priredila tukajšnja Marijina družba za dekleta igro „Čašica kave“. Igra je prav dobro uspela. Vdeležilo se je je veliko ljudi, da je bila dvorana natlačeno polna. Igrale so pa naša dekleta tudi res izvrstno. — Čast jim!

Iz Prečine. Uredništvo Dolenjskih Novic v Novem mestu. Sklicujoč se na paragraf 19. tisk. zak. z dne 17. dec. 1862 drž. zak. št. 6 iz 1863., zahtevam z ozirom na dopis o shodu na Muhaberju, priobčeni iz Prečine v št. 15. z dne 10. avgusta 1913. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku, na istem mestu, z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da bi bila jaz kljub temu, da je podžupan Osolnik kar odločno povedal, da zanje (liberalce) v njegovi hiši ni prostora, še hotela s svojim kričanjem motiti shod. Res pa je, da Osolnik ni odločno povedal, da za mestne

liberalce v njegovi hiši ni prostora in res je tudi, da nisem kričala, in da nisem s svojim kričanjem shoda motila, ki se takrat še vršil ni. Ni res, da me je navzoči vladni komisar dal odpeljati. Res je le, da je orožnikom ukazal izvesti mojo odstranitev in da, ko me je orožnik na to opozoril, sem sama nato odšla proč od tega javnega ljudskega shoda.

V Kandiji, 21. avgusta 1913.

Ana Derganc.

(Pa pravijo, da ženske ne znajo pisati!)

Iz Št. Jerneja. Zelo slovesno smo tudi pri nas letos obhajali rojstni dan našega presvitlega vladarja cesarja Franciška Jožefa I. Novi župan g. Janez Krhin je dal oklicati, naj se na predvečer razsvetlijo vse hiše, kar se je tudi zgodilo. Orlovska godba je privedla 17. t. m. ob polu 9. uri zvečer mirozov. Pridružili so se ji ognjegasci ter dečki z balončki. Najprej so se ustavili pred orožniškim stanovanjem. Tu so se svetili transparenti z napisom „Viribus unitis“ in letnicami 1830—1913, okrašena je pa bila hiša seveda tudi z zastavami. Godba zaigra cesarsko himno, nato odkorakajo proti župnišči, ki je bilo tudi vse okrašeno in razsvetljeno, potem pa po vsem Šent Jerneju do občinskega urada v stari šoli, kjer zaigra godba zopet cesarsko pesem. Lepo nagovori veliko množico pred razsvetljenim poslopjem g. župan in vsi zakličejo trikratni „živijo“ našemu sivolasemu starčku cesarju. Pred hišo vpok. g. nadučitelja Janeza Sajeta se obrne vse spreved in odkoraka nazaj v društveno dvorano. Šent Jernej je bil ves v zastavah, balončkih in lučih ter okrašen s cveticami. Godba pa je pod spretnim vodstvom vrlega organista in kapelnika g. Romana Kramaršiča izvrstno zvršila svojo nalogo. Tu se vidi, kaj napravi pošteno društvo. Čast našim Orlom! V ponedeljek 18. t. m. je bila sv. maša ob 7. uri zjutraj za presvitelega vladarja, ki naj ga nam Bog ohrani še mnogo let.

Toplice. Premožen kmet Ivan P. iz Podhoste je stavil v gostilni pri Zupanu v Toplicah s tam zbrano topliško inteligenco s položnimi 60 K proti 20 K, da nikdo ne ve, koliko cm³ ima m³. Stava se je sprejela. Navzoči učenjaki, med katerimi je bil tudi domači učitelj in druge kapacitete, so počeli računati in so dobili grozne račune, tako 5533, 2000, 10.000 itd., samo pravega nihče. Ko jih je Podhoška glavnica opomnila, da mora priti vendar rezultat, ki se konča z ničlami, si je počel cvet Topliške učenosti in znanosti zopet beliti glave. A pravega rezultata le niso dobili. Na veliko začudenje jim razloži kmet, da ima 1 m³ milijon 1 cm³. Razočarani so hoteli staviti za svoje glave s prebrisano kmetško glavo, da to ni res. Ta je tudi to stavo sprejel. Ko so se drugi dan pri nekem tamošnjem gostu prepričali, da je trditev učenega kmeta prava, so se klaverno prijeli za svoje izgubljene glave in dolge nosove. Pazite, da ne bo Ivan P. zahteval svojo pravo in nekega lepega dne prišel po vaše brihtne glave!

Domače in tuje novice.

Pastoralna konferenca za novomeško dekanijo bo prihodnji ponedeljek, dne 1. sept. t. l. točno ob 10. uri v kapiteljnu.

Tri zlate maše. Redka slovesnost je bila 3. avgusta t. l. v Ribnici. Trije gospodje so obhajali skupaj petdesetletnico mašništva, namreč č. g. dekan in častni kanonik Franc Dolinar, č. g. Karol Klinar, ki že nad 38 let opravlja službo v Novi Štifti, in č. g. Henrik Dejak, umirovljeni župnik, rojen Ljubljancan.

Proslava rojstnega dne našega presv. cesarja. V Novem mestu se je slovesno proslavil 83. rojstni dan našega presv. cesarja. V nedeljo zvečer je priredila mestna godba mirozov, se ustavila pred poslopjem c. kr. okr. glavarstva ter šla svirajoč vesele koračnice po vsem mestu. V ponedeljek zjutraj ob 5. uri je bila budnica, ob 9. uri je bila v kapiteljski cerkvi pontifikalna sv. maša, ki jo je daroval mil. g. prošt dr. Seb. Elbert. Udeležili so se je uradniki c. kr. uradov, na čelu jim vladni svetnik g. baron Viljem Rechbach, zastopniki občine, veteranci, mestna garda z godbo in mnogo drugega občinstva. Na koru je do 40 pevcev, pevk in godcev proizvajalo lepo Kempterjevo mašo v D-duru. Po sv. maši je bil „Te Deum“. Mesto je bilo vse v zastavah. Glavne dele sv. maše je naznanjala mestna garda s streljanjem.

Izpremembe pri č. oo. kapucinih. P. Edvard Bervar, rodom Novomeščan, provincijal, se preseli iz Schwanberga v Celje. Iz Krškega pride P. Kamil Požar v Škofjo Loko, v Krško pa pride p. Joahim Ferk iz Gorice.

Birmovanje v trebanjski in žužemberški dekaniji bo nekoliko preje, kakor je bilo že naznanjeno in sicer: V dekaniji Trebnje: V nedeljo 31. avg. v Trebnjem, v ponedeljek 1. sept. v Št. Lovrencu, v torek 2. sept. na Čatežu, v četrtek 4. sept. pri sv. Križu, v petek 5. sept. na Mirni, v nedeljo 7. sept. v Mokronogu, kjer bo tudi posvečenje oltarja, v ponedeljek 8. sept. na Trebelnem, v torek 9. sept. v St. Rupertu, v sredo 10. sept. pri

sv. Trojici in v četrtek 11. sept. v Št. Janžu. V dekaniji Žužemberk pa: V soboto 13. sept. na Dvoru, v nedeljo 14. sept. v Žužemberku, v ponedeljek 15. sept. v Dobričah, v torek 16. sept. v Ajdovcu, v sredo 17. sept. v Zagradcu, v četrtek 18. sept. na Selih, v soboto 20. sept. na Krki, v nedeljo 21. sept. v Šmihelu, kjer bo tudi posvečenje nove župne cerkve, v torek 23. sept. v Ambrusu in v sredo 24. sept. v Hinjah. Potem bo pa še birmovanje v nekaterih župnijah v kočevskem dekanatu in v ljubljanskem dekanatu.

Vpisovanje novih učencev za prvi razred Novomeške gimnazije se bo vršilo v ponedeljek 15. septembra od 10. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpiti pa se začnejo v torek 16. sept. ob deveti uri zjutraj.

Umrli v Novem mestu: Dne 9. avg. Cirila Saje, hčerka žel. čuvaja, stara 7 let.

Umrli je 22. t. m. ob 9. uri zjutraj gospa Marija Bojanec, roj. Vintar iz St. Petra, v 27. letu svoje starosti. Pogreb je bil v nedeljo 24. t. m. Pokopaval je mil. g. prošt dr. S. Elbert. Žalujočemu soprogu naše globoko sožale!

Umrli je 20. t. m. v Kranju č. g. Francišek Kummer, bivši dekan in župnik v Stari Loki. Služboval je kot kaplan tudi v Višnjigori in v Št. Vidu pri Zatičini. Veliko zaslug si je pridobil s tem, da je sezidal večlastno romarsko cerkev na Brezjah. Pokopan je bil v Kranju 22. t. m. — R. i. p.!

Porotno zasedanje v Novem mestu.

Pred poroto pridejo 25. avg. cigana Pavel in Janez Brajdič radi ponarejanja denarja. Marija Gros iz Višnjegore zaradi detomora. 26. avg. Jožef Sutič, delavec v Prilogah, uboj. Marija Kalcich iz Mokronškega okraja, detomor. 27. avg. Matija Ovniček, Vel. Slatnek, uboj (lastne žene) in 28. avg. Alojzija Skušek, Ana Blažič, Marija in Ana Gričar in Marija Koprivšek, vse iz Št. Jerneja, radi ropu in tatvine.

Prošnja. Komur je znano bivališče Rudolfa Gašparovič, naj blagovoli to naznaniti po dopisnici ali neplačanem pismu Danijelu Gašparovič, cvet. cesta 3. v Zagrebu.

Pojasnilo k poročilu „Dolenjskih Novic“ z dne 10. avgusta 1913 glede prispevka novomeške občine za obrtno nadaljevalno šolo. — Za leto 1912 je dala novomeška občina 250 K in novomeška hranilnica 100 kron, torej skupaj 350 kron, za leto 1913 pa je dala novomeška občina za se in za novomeško hranilnico, ker razpolaga od leta 1913 s prebitki novomeške hranilnice, za obe skupaj samo 300 kron. In tako znaša novomeški prispevek za obrtno šolo za leto 1913 petdeset kron manj kakor v letu 1912. — (To smo prejeli od vodstva obrtno-nadaljevalne šole.)

V Radovici je umrl dne 13. t. m. gosp. Josip Matjašič, posestnik, mlinar ter obč. odbornik, stric poslanca Matjašiča, v 58. letu svoje starosti. Bil je pred leti župan občine Božakovo-Rosalnice. Udeležil se je vojske v Bosni in je bil vrl pristaš S. L. S. — N. p. v. m.!

Uboj v Mokronogu. Začetkom tega meseca se je mudil v Mokronogu in okolici potnik Herman Melihen tvrdke Šneider in Verovšek. Zašel je v prepriš s fanti in bil pri tem toliko tepen, da je 13. t. m. umrl v ljubljanski bolnišnici. Uboja je udeleženi tudi znani hujskač in pretepač Franc Rus iz Trzišča, ki so ga zaprli v sodnji v Mokronogu. Dejanje priznava, natančnega o spopadu pa do sedaj še ni dognanega. Ubijalca prepeljejo k okrožnemu sodišču v Novo mesto, kjer pride mogoče že pred zdajšnjo poroto.

Tatovi so vlomili 16. t. m. po večih hišah na Trebelnem ter pokradli jed, pijačo, obleko itd. Storili so to najbrže trije cigani, ki so se klatili te dni po tem kraju. V noči od 14. do 15. t. m. pa so tatovi vlomili v Jezeru pri Trebnjem v prodajalnico trgovca Roglja. Odnegli so več špecerijskega blaga in denarja, kar ga je bilo v blagajni, vse skupaj vredno okoli 800 kron. Odnegli so tudi tri zaboje tobaka. Upati je, da bodo prišli kmalu v roke pravice.

Velika nesreča se je pripetila posestniku Antonu Salehar iz Blata pri Trebnjem. Strgalo se mu je eno leto staro zrebe, vredno 200 K, se nasadilo na vile in takoj poginilo.

Nesreče. 20. t. m. je padla iz zvonikove strehe v Trebnjem 12 kg težka plošča krovu J. Kovačiču iz rok in priletela z vso silo na glavo 11 letnemu šolskemu učencu Albinu Peče iz Rodin ter mu vsekala globoko rano, ki sega do možgan. Na pomoč je prihitel dečku dr. Watzke, a ni mnogo upanje, da bi deček okrev. Lansko leto je v Ameriki povzila železnica dečkovega brata. Pač nesrečna družina. — Isti dan je ponesrečil Janez Mikolič, delavec v grajskem peskolomu v Soteski. Prišel je v strmeh klancu pod voz, ki je bil težko naložen s peskom. Težko ranjenega so prepehali v bolnico v Kandiji. Upanje je, da okreva.

Železnica Karlovce-Metlika se gotovo že letos otvori in sicer najbrže s 1. novembrom, kakor poroča hrvaški uradni list. Kar tiče proge od Metlike do Novega mesta, ne bo pred poldrugim letom gotova, ker bo treba ondi premagati največje težkoče, zlasti čez Gorjance, kjer bo zgraditi treba pravo gorsko železnico. Ne bomo torej še tako kmalu iz Novega mesta v Metliki po železnici.

Uganka. Kdo je zastopnik Novega mesta v deželnem zboru? (Λυγιστῆς)

Sejmi. 31. v Dobrepoljah, 1. sept. sejmica v Novem mestu, sejmi v Višnji gori, Planini pri Črnomlju, 9. sept. v Zagradcu in Črmošnjicah.

Toča je potokla v Draščih, Božakovem in Rosalnicah na Veliki Šmarn vse vinograde ter povzročila mnogo škode tudi na polju. Deževje tudi povzroča gnjilobo krompirja. Sploh se letos obeta slaba letina Belikrajini.

Znamenja ob dohodu vlakov. Ker so se v zadnjih sedmih letih, odkar se je odpravil običaj, da je lokomotiva naznanila dohod vlaka na postaje z žvižganjem, opetovano pripetile nesreče ravno zato, ker je izostalo to znamenje, se od oktobra t. l. dalje žvižganje lokomotive ob dohodu vlaka na postaje zopet vpetje.

Tatvine po Novem mestu so sedaj že na dnevnem redu. Noben vrt ni že varen pred tatovi, vsak dan izgine zdaj iz tega, zdaj iz onega nekaj. Dobro bi bilo, da bi se policija in žandarmerija malo zganili, da bi se prišlo na sled tem umzočim.

Letošnji julij je bil najhladnejši v zadnjih 139 letih. Leta 1902. smo imeli najhladnejši maj izza leta 1775., leta 1905. najhladnejši oktober, leta 1906. najtoplejši november in lani najhladnejši september ter sploh najhladnejšo jesen izza leta 1775. Letošnji julij je bil samo za poldrugo stopinjo toplejši nego maj in premrzelo celo za Petrograd, kjer znaša normalna julijska temperatura 17-7°, naša letošnja julijska temperatura pa je znašala 16°. Tako julijsko temperaturo imajo n. pr. v severni Finski in Laplandu. Avgust, ki je navadno nekoliko hladnejši nego julij, bo letos pač najbrže nekoliko toplejši.

Letošnji avstrijski manevri odpadejo. Uvedba dvoletne vojaške službe. — Cesar je odredil z odločbo z dne 16. t. m., da imajo odpasti vsi napovedani manevri razven manevrov na južnem Češkem in razun vaj v 3. in 5. armadnem zboru. — Vsi k odpadlim manevrom vpoklicani rezervniki se takoj odpustijo. Istočasno je odredilo vojno ministerstvo, da se odpusti vse moštvo tretjega letnika, ki še služi. Njih število znaša približno 80.000 mož. Ti odpusti pomenijo prvo stopnjo k uvedbi dvoletne službe.

Kolera. V Bosni je ta huda morilka napadla že okoli 20 ljudi in bati se je, da se razširi še dalje. Sanitarne razmere tam doli niso ravno ugodne. Izvoz zelenjadi in sočivja je strogo prepovedan. Najhuje se pojavlja kolera v mohamedanskih naselbinah. Tudi legar se je tupatam pokazal. V Romuniji pa divja kolera že grozovito. Čez tisoč ljudi je že pobrala in bati se je še huješe, ker radi pomanjkanja osovja, ki še ni prišlo iz vojske, ni mogoče izvršiti vseh zdravstvenih naredb. Upamo, da se k nam ne zanese ta grozovita morilka!

Denar ne leži dandanes več na cesti, temveč na polju, ako se dobro s Tomasovo žlindro gnoji. To dejstvo obstinilo se je tudi v tem letu zopet, vkljub letošnjemu presuhemu začetku poletja, pri mnogih naših kmetovalcih. Čim močnejše se sedaj v jeseni gnoji, toliko boljša bo žetev v prihodnjem letu.

Raznoterosti.

Mesto se pogreznilo. Na Sedmograškem se je pretekle dni radi večtedenskega deževja ponižala gora, ob katere vznožju stoji mesto Lövete. Ker se je radi ponižanja gore tresla zemlja, se je nad 60 hiš podrla. Celotno ozemlje, na katerem mesto stoji, se je znižalo za približno 60 cm. Ob cesti, ki vodi skozi Oklan, se je pa odprla zemlja, kjer se je v zemljo pogreznilo 25 hiš. Zemlja se je tako tresla, da je do 100 hiš premaknjenih s svojega navadnega prostora. Obstaja nevarnost, da se še podere približno 150 hiš. Veliko ljudi pogrešajo, pod razvalinami se nahaja veliko mrtvih in ranjenih.

Avgust Bebel, steber in prvobuditelj socialne demokracije, je umrl dne 13. t. m. v Curihu v Švici, star 74 let. Bil je izvrsten organizator in eden najboljših parlamentarnih govornikov. V ječi je predsedal vsega skupaj 57 mesecev, enkrat radi veleizdaje 2 leti.

Bolgarska slovnica za Slovence s čitanko in slovensko-bolgarskimi razgovori, sestavil prof. Anton Bezenšek v Sofiji. Cena 1-40 K, br. 1-50 K. Te dni je izšla slovnica bolgarskega jezika, s katero bo ustrezno onim Slovincem, kateri se žele seznaniti z bratskim jezikom teoretično ali praktično; v prvo svrhu služi slovniški del, v drugo pa bolgarska čitanka (s slovenskim pojasnilom) ter slovensko-bolgarski razgovori. Slovnica je sestavljena na kratko, kakoršna zadostuje Slovincu, kajti oba jezika — bolgarski in slovenski — sta si jako sorodna po koreno- in glasoslovju kakor tudi po naglasu. Zato je pisatelj precej v početku slovnice obrnil pozornost na to sorodstvo in pojasnil odnose bolgarsčine k slovensčini. Razmerno z dragim tiskom (cirilica in latinica sporedno) je cena nizka. Za postnino se mora priložiti 15 vinarjev, torej skupaj kron 1-65. Naročila sprejema pisatelj A. Bezenšek v Sofiji. (Denar se lahko pošlje

na njegov naslov po mednarodni poštni nakaznici.) — Knjiga je pa na prodaj tudi v slovenskih knjigarnah v Ljubljani, Trstu, Gorici, Celju, Mariboru in dr.

r Obnašanje med nevihto. Strela ubije in omoti veliko več oseb, kakor se to splošno sodi. Prav je zato, da znamo, kako postopajmo, če treska. V hiši je človek, kadar treska, bolj varen, kakor na prostem. Čim večja je hiša, tem varnejše je v njej. Okna in vrata naj se zapro. Lopa, v kateri se nahaja živina, je nevarnejša, kakor na prostem. Skrbimo, da ne stojimo preblizu žičnih ograj, ognimo se mej, rek in mlak, ne stopajmo pod drevesa na samem, tudi gruča ljudi in živine niso varne, ker toplota in vlaga privlačujeta električno iskro. Med drevjem je najnevarnejši hrast, najmanj nevarna pa bukev, ni pa nevarno v gozdu. Trdi se tudi, da si izpostavljen manj nevarnosti, če sedi ali ležiš. Osebe, ki jezdijo ali sede v kočiji, naj stopijo s konja ali iz kočije. Tudi svetujejo, da naj se dežnik zapre, kadar treska.

r Stoletna služkinja služi v neki dunajski hiši. Ime ji je Ana Stiasny in je v sedanji službi že nad 50 let. K stoletnici ji je častital sam sv. oče Pij X. in ji poslal svoj blagoslov in sliko z lastnoročnim podpisom. Tudi kneginja Klementina Metternich je starki častitala.

Primere iz živalstva v našem govoru. Vsi narodi na svetu se v svojem govoru radi poslužujejo primer iz živalstva. Že sveto pismo uči, da treba biti zvit kakor kača in krotak kakor golobje. V slabih časih tožimo, da je življenje pasje slabo, kadar se nam pa kaj važnega posreči, pravimo, da smo na konju in marsikdo se potem postavlja kakor petelin na gnoju. Marsikak star osel ni boljši od mladiča, ki mu raste šele prvi mah. Kdor pride zvečer z opico domu, ima drug dan mačka in se zvija kakor črv, dasi je drugače močan kakor medved. Junaki so pogumni kakor levi, bojazljivec pa pred lastno senco beži kakor zajec, dasi je drugače počasen kakor polž. Ni posebna umetnost, iz muhe napraviti konja. Zagovednih ljudi je povsod najti. Marsikdo spi kakor medved, medtem ko drugi dela kakor konj in je marljiv kakor čebela. V jezi postane človek rdeč kakor kuhan rak, če nima ravno polževe krvi. — Lisjak je navadno po matje priljubljen. Marsikdo je reven kakor cerkvena miš, pa se vendar napihuje kakor žaba. Gorje mu, kogar črv v duši gloje! Pasja ponižnost je dostikrat v zvezi s kačjo strupenostjo. Krade kakor sraka in se počuti v zaporu kakor riba v vodi. Poje kakor slavček, drugače je pa neumna goska; brenči za ženini kakor sila muha v vrelo kašo. Orlovski nos je mnogim všeč, oslovski ušesa pa niso nikomur v čast. Kdor mačko v vreči kupi, stoji potem dostikrat razočaran in zmešan kakor bik pred novimi vrati. Kdor je zdrav in lačen, je kakor volk, kakšna razvajena gospica pa samo pokuša kakor ptiček. Kdor ne brzda svojega jezika, mora dostikrat osramočen utihniti in se umakniti kakor polit kužek.

Kratkočasnice.

Vedno prvi.

Upnik: „Pred pol letom ste mi že rekli, da bom jaz prvi, ki dobim svoj denar.“

Dolžnik: „Saj še nobeden ni nič dobil. Vi ostanete še vedno prvi.“

Iz otročjih ust.

Stric: „No, Lizika, zdaj si že nekoliko zrastle in mi boš lahko kmalu sama prišla srečo voščit?“

Lizika: „Saj bi že zdaj lahko, pa se mati boje, da ne bi izgubila vaše krone.“

Težka naloga.

Krčmar (pijancu, ki leži na tleh): „Dovaj pojdi, če ne moreš več stati!“

Slutnja.

Gospa: „Ali pojde Vaš sin res k mornarjem?“

Soseda: „On si je vtepel v glavo, da mora postati na vsak način mornar.“

Gospa: „No, ali Vam nisem rekla takoj ob njegovem rojstvu, da ima vodo v glavi!“

V priliki povedano.

Skopuh (beraču, ki je že dvakrat prosil, pa nič dobil): „Ali ste že zopet tukaj? Meni se zdi, da hočete v enem dnevu obogateti.“

Loterijske številke.

TRST,	30. julija	78	79	65	7	38
GRADEC,	6. avgusta	73	15	22	32	43

Stanovanje

obstoječe s treh sob in pritličju, s pritliklinami, se odda s 1. oktobrom stranki brez malih otrok. Istotam se odda takoj 154-0-1

manjše stanovanje obstoječe iz sobe in kuhinje. — Poizve se pri g. Ani Dergane v Kandiji št. 37.

Izdajatelj in založnik Urban Horvat.

Opr. št.: E 510/13
6

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Na predlog zahtevajoče stranke Jožefa Drenika iz Bršljina bo dne 3. septembra t. l. predp. ob 10. uri, pri tem sodišču, v izbi št. 8 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: 1. Zemljiška knjiga Mirna peč; a) vl. št. 152, hiša s stavbiščem in gospodarskimi poslopji, b) 3 travniki, 7 njiv, 4 pašniki, gozd. Cenilna vrednost ad a) 1760 K, ad b) 5646 K; skupaj 7406 K. II. Zemljiška knjiga Mirna peč; vl. št. 521 njiva 175 K. Vrednost pod I. in II. skupaj 7581 K. Najmanjši ponudek 5054 K. Pritiklin ni nobenih. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajna sodnija Rudolfovo odd. II.,
dne 24. julija 1913. 156

Opr. št.: E 536/13
6

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Na predlog Mestne hranilnice v Novem mestu po dr. J. Schegula zahtevajoče stranke bo dne 13. septembra t. l. predp. ob 10. uri, pri tem sodišču, v izbi št. 6 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Stranska vas. VI. št. 96. a) poslopja, b) zemljišča pod vl. št. 96 k. o. Stranska vas c) solastninska pravica do 1/15 zemljišča pod vl. št. 168 k. o. Stranska vas, d) pritlikline. Cenilna vrednost ad a) 3720 K, ad b) 8412 K, ad c) 30 K, ad d) 436 K. Skupaj 12598 K. Najmanjši ponudek 8399 K. K nepremičninam spadajo sledeče pritlikline: 1) konj, 2) konjska oprava, 3) dva gospodarska voza. 4) gospodarske sani, 5) slamoreznica in 6) različno gospodarsko orodje v cenilni vrednosti skupaj 436 K. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

C. kr. okrajna sodnija Rudolfovo, oddelek II.,
dne 10. avgusta 1913. 157

Izjava.

Podpisani izjavim, da nisem plačnik za nikakoršne dolge, bodisi v denarju ali v blagu, katere bi napravil moj sin Ivan Možina, in da ne pripoznam nobenega plačila, ki bi se njemu izvršil v mojem imenu ali na moj račun.

Novo mesto, 21. avgusta 1913.

Franjo Možina,
trgovca z vinom.

155

Steckenpferd-ovo

:: lilijino mlečno milo ::

od Bergmann & Co., Tetschen a. Elbe ostane slej ko prej nedosegljivo sredstvo proti pégam, kakor tudi neobhodno potrebno za racionalno gojitev kože ter nežnosti, kar neovrgljivo dokazuje nebroj, vsak dan nam došli zahvalni pisem. Dobi se po 80 v komad v lekarnah, drožerijah, prodajalnah dišav i. t. d. Istotako se priporoča Bergmannova lilijina krema „Manera“ kot čudovito sredstvo za gojenje nežnih rok; dobi se v tubah à 70 v povsod. 45-24-13

Pouk v jezikih

v francoščini, angleščini in italijanščini po najhitrejšem načinu

se vrši v Novem mestu v Skabernetovi hiši, Ljubljanska cesta št. 226 v II. nadstropju, začeni s 15. septembrom. Plačilo na mesec za osebo po eno uro na dan 12 kron; tečaj so po 6 do 8 kron za osebo; tečaj za dijake 4 krone za osebo. Pismeni oglasi naj se pošljejo do 15. septembra na naslov:

„Sprachenunterricht“ Postlagernd Rudolfswert.
143-3-2

Singerjev šivalni stroj

nov in nepokvarjen, se takoj prodaja po nizki ceni. 147-3-2

Naslov pove upravnistvo Dol. Novic.

Kovača

ali izučenega kovaškega pomočnika

išče oskrbnistvo Rupčevrh, pošta Kandija, Dolenjsko. 148-0-2

Popolnoma varno naložen denar

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem domu v Kandiji

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

4³/₄ %

1-0-14

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.

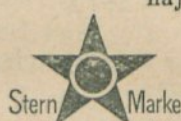
Za hranilne vloge kakor za vse posojilnične obveznosti — jamči poleg rezervnega zaklada in deležev čez 2200 zadrugnikov z vsem svojim premoženjem. Iz tega se razvidi, da malokateri denarni zavod nudi tolike varnosti kakor kandijanska hranilnica.

Odgovorni urednik Karel Supin.

153-4-1

Tomasova žlindra

z ZVEZDINO ZNAMKO se uporablja zlasti o jesenski setvi na vsakrteri zemlji z najboljšim uspehom. Kolikor težja je zemlja, tem preje in močnejše naj se gnoji s Tomasovo žlindro. Zajamčeno čista ter polno-vredna Tomasova žlindra z zvezdino znamko se prodaja le v plom-biranih in z našo vpisano varstveno znamko zaznamovanih vrečah. Dobi se v vseh po naših lepakih z zvezdino znamko zaznamovanih prodajalnah.

Tvornica za Tomasovo žlindro

G. m. b. H.

Berlin W.

Svari se pred manjvrednim blagom!

159-3-1

Odvetnik

Dr. Ivan Kimovec

ima sedaj svojo lastno pisarno

TRST, Piazza Caserma št. 5, prvo nadstropje,
v hiši turškega konzulata napram vojašnici.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in vseh pritikin, s kosom vrta, se takoj odda.

Več pove upravnistvo „Dol. Novic.“ 158-2-1

Trenz-eva hiša

v Rudolfovem št. 233 152-3-1

z dvema vrtoma in lepim delom gozda, se prodaja, ali pa tudi v najem da.

Več se izve v upravnistvu „Dol. Novic“ in prodajalni bratov Kobé v Rudolfovem.

Najboljše urejena

TISKARNA

na Dolenjskem, ki izgotavlja vsakovrstne tiskovine točno

in lično, je trdka

J. Krajec nasl. v Novem mestu,

ki ima tudi prav dobro

urejeno

knjigoveznico,

ki izvršuje vsa navadna, kakor tudi vsa najfinejša dela solidno, točno in ceno.

A. Kokalja nasl. Josip Zagorc, kamnosek v Bršljina, se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu za vsa v

kamnoseško stroko spadajoča dela

priporoča zlasti nagrobne spomenike iz raznovrstnega marmorja, ki jih bo imel odslej vedno v zalogi, tako da bode lahko vsakemu cenjenemu odjemalcu hitro postregel z najboljšimi izdelki.

Za obila naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem **Josip Zagorc,** kamnosek.

Odda takoj po primerni ceni tudi

lepo prostorno stanovanje ::: zraven zelenjavski vrt. 141-3-3

Proda se

250 hl belega in rudečega

vina

starejših letnikov domačega pridelka tudi od 56 l. naprej, ako kdo sam pride iskat. Več pove oskrbnistvo Nemška vas-Krško. 146-2-2

Hiša št. 113

v Novem mestu, Kastelčeva ulica,

se prodajali pa s 1. oktobrom t. l. v najem da. — Obstoje s treh sob in vseh drugih potrebnih prostorov. Zraven je tudi vrt. —

Več pove 151-2-2

g. J. Kos, knjigovez, Glavni trg.

Steckenpferdov BAY-RUM

od Bergmann & Co., Tetschen a. Elbe ostane slej ko prej najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, proti prhljaju, predčasnemu osivljenju in izpadanju las ter okrepuje lasne korenine. Mnogobrojna priznanja. Dobi se v steklenicah à 2 in 4 K v vseh lekarnah, drožerijah, prodajalnah dišav in brivnicah. 45-10-7

Tisk J. Krajec nasl.